Od našich přátel

BURWELL, NEB., 25. lis. 1915. Ctěná redakce "Pokroku!"—Jelikož v přítomné světové válce dochází, následkem hrozných ztrát na životech lidských, k velkým mezerám v armádách, obě bojující strany nařizují stále nové a nové odvody branců, by své prořídlé bitevní fronty opět doplnily. —Této hrozné, zabijácké povinnosti kromě mrzáků a starců vyhnout se nelze.—Jest zajisté valné většině čtenářů "Pokroku" známo, že již od nepaměti, až na malé výjimky kdekdo, rád vyhnul se obávané službě vojenské, která nese sebou již ode vždy mnohé strasti a svízele, zvláště v čase zhoubné války a že ten život vojenský nebývá vždy jak jej starší již vojáci opěvují, životem veselým — Dokladem toho by nám sloužiti mohla mnohá fakta z doby, na kterou se nejstarší dosud žijící lidé pamatují.—Před rokem 1849, v době pánů Franců a ještě poněkud později, odváděni bývali mladí, k službě vojenské schopní muži do činné služby na celých 12 roků. Kdo tedy v tomto případě postižen byl osudem, že jej oblékli do bílého vojenského kabátu, ten býval z pravidla pro své okolí napolo již ztracen.— Mnohý nevrátil se již více a ti, co po nekonečně dlouhých letech přišli zpět do svého rodiště, dávno svému bývalému zaměstnání již odvykli, čímž stávali se na mnoze nemožnými k dalšímu jejich existenčnímu boji.—V tehdejší době byly ještě v platnosti rozličné starodávné privileje, udělené českými králi mnohým městům, často s poměrně malým počtem obyvatelů, na jichž základě vlastníci nějakého městského majetku, třeba jen dosti nepatrné chaty, sproštěni byli služby vojenské.—Takové výsadě těšilo se nyní nepatrné, kdysi však kvetoucí královské horní město Kaňk, blíže Kutné Hory. Když roku 1842 otec můj vstupoval do svého dvacátého roku, zbaven byl povinnosti vojenské tím, že otec jeho, můj děd, tehdy zámožný rolník zakoupil proň za 600 zl. stříbra tehdejší měny, domek v dotyčném městě, který otec po skončených odvodech, za tím samým účelem prodal jinému.—Ta sama procedura opakovala se často i s četnými jinými domky.—Z toho vysvítá, že i naši dědové, kde bylo možno, rádi obešli mnohý paragraf v říšském zákonníku s úspěchem ku svému prospěchu. — Později, po státním úpadku, když 1 zl. měl ceny pouhých 60 kr., usmolila lišácká vždy vyděračná vláda k posílení svého finančního systému zákon, který stanovil, že ten, kdo zaplatí 1000 zl. r. č., osvobodí tím syna svého od povinné služby vojenské. To byl ovšem jen zákon pro zámožné lidi, kterým chudá třída trpěla nejvíce, neboť jich synové doplňovali pak četné mezery za syny bohačů.—Chytrácká vláda však nedbala na nespravedlivost, jakou páchá, vždyť tímto způsobem peníze se jí se všech stran jen hrnuly, neboť zámožní tatíci vypláceli z vojny již daleko ku předu i své často desítileté synky v obavě před možným odvoláním tohoto nespravedlivého zákona. — Takto vyssála vláda ze svých podaných statisíce zl.—Za mých jinošských let bývalo již jinak, dřívější nespravedlivý a bohačům nadržující odvodní zákon byl odvolán a nový upraven, dle kterého každý bez rozdílu povinnen byl k odvodu se dostaviti. Vzpomínám sobě na doby takové, kdy četným junákům plným mladistvé síly blížila se jich osudná dvacítka, co tu bylo radosti ze života, co přemítání a uvažování o všech možných a nemožných věcech.—Zvláště měsíc únor, když spěl ku svému konci, tu počínalo býti již veselo a hlučno, neboť pořádaly se skočné zábavy a maškarní plesy, kterým krátce následovalo losování k odvodu povinných branců, kteří dvacátého roku svého dosáhli a za tím účelem svoláni byli do blízkého okresního města. Před losováním, docházívalo většinou vždy o každé zábavě ku všeobecnému vtipkování a žertům, který brance při nastávajícím odvodě stane se tak zvaným císařským mužem, k jakému druhu zbraní bude přidělen a koho ponechají u jeho majinky v teplém hnízdečku válet se za peci.—V té době již počali se tvořiti strany přátel obrancu vlasti a těch, které obecné mínění již předem za neschopné prohlásilo. Toto veřejné mínění pronášeno bývalo ovšem hlavně staršími již vysloužilci zvláště těmi, kteří přítomni byli nějaké bitvě, časem třeba na papíře.—Tu ovšem nějaký ten Jabůrek neb freiter Kalina, který se chlubíval, že dobýval kdysi Veronu, Montua, neb Majland, musel dostati za pravdu a co takový usoudil, to bývalo vždy svaté.—Pepíku, z tebe bude dragoun, bylo slyšeti, neb Václave, ty by ses nejlépe hodil k papáčkovému regimentu, to ovšem doprovázeno bývalo bouřlivým smíchem ostatní společnosti.—Ku konci března, neb počátkem dubna nastaly odvody. V okresním městě zasedala komise, sestávající s plukovního lékaře, okresního hejtmana a několika důstojníků s nezbytnou četnickou asistencí a zástupců obcí.—Stalo se totiž zvykem a později i nutností, že brance ze své příslušné obce doprovázel vždy místní starosta, který každého na účet své obce, poděl určitým peněžitým obnosem.—Tu ovšem při vstupu do města, se vždy vzalo něco k obveselení duše a hlavně k zahnání strachu.—Následkem toho před odvodní síní bylo veselo. V to mísil se pláč mnohé přítomné matičky, která svého jedináčka spatřovala v duchu již požívati nechutný chléb vojenský. U dveří, za kterými nalézala se odvodní komise, stál četník, který dle seznamu vyvolával jméno a číslo taženého losu, na nějž přišla řada vstoupiti před všemocné pány, kteří měli neobmezené právo obléknouti jej buď do vojenského kabátu, neb pro potěchu jeho matinky poslati jej domů. — Mnohý vstoupil se zatajeným dechem a tlukoucím srdcem, zabývaje se vážnou myšlenkou, jak as osud se k němu zachová.—Po skončené lékařské prohlídce a po pronešení nad ním toho osudného slova "tauglich," dodal sobě mnohý odvahy a tvářil se co budoucí hrdina. Tím považoval se ve své vojenské pýše nad své druhy povznešen. — Po skončeném odvodu, při kterém vojenská komise vybrala sobě vhodné kandidáty k nošení kabátu vojenského, předsevzatá byla společná přísaha, v které každý, kdo vřaděn byl k vojsku, sliboval věrnost a oddanost císaři a svým budoucím velitelům.—Mnohý upevnil sobě na klobouku kokardu, neb opatřil sobě vojenskou čepici a za hlučného zpěvu vojenských písní nastoupen pochod k domovu. Těm, kteří pro jich tělesnou vadu stali se nespůsobilými k vojenské službě, byl c. k. berním úřadem dle jich postavení, jaké ve veřejném životě zaujímali, vyměřen roční poplatek; neboť v Rakousku se platí daň s každé možné věci.—Mnozí nastávající synové Marsovi, kteří příští podzim měli se obléknouti do vojenských kabátů, stávali se k svému okolí vždy více drzejšími nafoukanci. Často ozvala se pyšná poznámka, já jsem císařský muž a mně nemá nikdo práva, krom císaře pána, co poroučeti a někdy v zápětí ozval se dávno již ovšednělý popěvek: "A já jsem voják, fasuju tabák."—Čas při postupné jednotvárné práci polní úprkem prchal do moře minulosti a než se kdo nadál, nastal podzim a s ním doba, kdy povoláni bývali nováčkové ku svým plukům do činné služby. V duchu vracím se rád zpět v ty doby, kdy před jich odchodem bývala na rozloučenou pořádaná taneční zábava, které se kde kdo rád súčastnil. Sotva že s nastalým soumrakem zanikl poslední úder kostelního zvonu a tu a tam na tmavém nebi zaleskla se hvězda, přerušen byl obvyklý večerní klid, vesele znějící hudbou. —V tančírně otáčeli se bujně párky a šenkýř s chvatem plnil sklenice a plechové litry pěnícím mokem.—Když pak na obloze ztrácela se již hvězda za hvězdou, tu chmelovinou rozohnění junáci, s vojenskými odznaky na čapkách popěvovali na posled svou oblíbenou píseň "Bude vojna bude" a loučili se se svými druhy.—Mnohý doprovázel naposled svoji milku, která, tulíc se k němu, chvějícím se hlasem ujišťovala jej o své lásce.—Ještě okamžik a nastalo bolestné loučení a pak odchod na dobu nedozírnou, která přetíná rázem veškeré svazky lásky a přátelství.—S výše zmíněnými nováčky, zmizeli na čas i ti nafoukanci —také vojáci, jakých se obce ráda zbavuje. — U pluku jako ostatním nováčkům, jest jim z počátku třeba překonati krušnou dobu, v které odhývá se tak zvaný výcvik. Později bývá takovým z pravidla pro jich hrubou a rázovitou povahu a zálibu k vojenskému životu, udělena hodnost poddůstojníka s jednou neb dvěma hvězdičkami na límci. Tací ovšem dále to nepřivedou. Někteří z těchto stávají se pravou metlou svých podřízených. Z takového po třech letech vojenské služby, nemá-li právě hmotných neb finančních prostředků k založení vlastního domova, udělá vláda jednoduše buď strážníka u svých četných drah neb stává se dozorcem u finanční pohraniční stráže. V hojných případech bývají tací přidělení buď k četníkům neb k velkoměstské policejní službě. Z těch stávají se z pravidla nejhorší špiclové vládní, kteří s orlím zrakem střeží každé hnutí ostatního lidu. Často dostačí malý nevinný projev a již vrhá se tato stvůra jako jestřáb se svými vraždnými spáry na bezbrannou holubici.—Předešlé jest pouze jedním ze způsobu, jakým sobě vláda rakouská zajišťuje ode dávna oddané stvůry, k čemuž nevědomky mnohý občan sám pomáhá.—Bylo by na čase, by lid sám již poněkud prohlédl tuto falešnou hru a odstranil, neb aspoň přestal vychovávati sám vládě ty četné jídáše, kteří za jeho těžce vydřené peníze sloužejí v otrocké pokoře nepřátelům jeho. Tato čeládka, které každý pokud možno na sto kroků se vyhne, natropila již mnoho zla. — I mně bylo souzeno, že měl jsem se bez mála státi obětí této špinavé špiclovské intriky.—V době, kdy korunní princ Rudolf, přidělen byl vrchnímu vojenskému velitelství v Praze, navštívil jsem jednoho krásného letního dne naši stověžatou matičku nad Vltavou. Po parném dnu i večer byl dusný a proto k svému osvěžení vstoupil jsem do stinné zahrady jedné z pražských restaurací. Zaujal jsem jedno z dosud neobsazených míst u stolu, vedle mladého muže, který v malé chvíli zapředl se mnou rozmluvu, týkající se prince. Líčil jej jako milovníka krásného pohlaví. Často prý za jasných měsíčných nocí procházívá se v průvodu okouzlujících vil, které vodívá sebou do sídla někdejších králů českých.—Při tom činil různé uštěpačné poznámky a snažil se k tomu přivésti mě též k nějaké poznámce. Stalo se, jak on sobě přál. Neodolal jsem pokušení a přispěl jsem též nějakou poznámkou.—V tom ucítil jsem pod stolem něčí dotek mé nohy a hned na to postřehl jsem významný pohled svého protějšího souseda, jenž se znal asi tohoto vlka v rouše beránčím a zdál se varovati mě před dálšími slovy.—Pochopil jsem okamžitě, do jaké léčky jsem svojí neprozřetelností upadl a snažil jsem se okamžitě, abych z této pro mě kritické situace co nejrychleji vybředl.—Nenápadně odešel jsem bez klobouku a hůlky na místo, které na tomto papíře jmenovati nelze. Odtud vyjíti na ulici bylo dílo jen okamžiku. V nejbližším závodě koupil jsem sobě novou pokrývku na hlavu a co nejrychleji zmizel jsem z města. Tím zbavil jsem se následků, jeké mně tento bídák chystal.—Že princ Rudolf, jako ostatní Habsburgové, byl ctitelem krásného pohlaví a často též hrdinou nějaké romance jest dokázanou pravdou, která však za těchto okolností ve schátralém Rakousku není dovolená, by každými ústy pronášená byla. — Jinak princ býval za svého pobytu v Praze obyvateli města dosti oblíben. Měl jsem též čest jej osobně poznati, u příležitosti pohřbu jistého vysokého vojenského hodnostáře. Pohřební průvod zahájen byl vojenskou hudbou, s praporem polních myslivců v čele. Princ v uniformě plukovníka kráčel těsně za pohřebním vozem. Zjev jeho představoval štíhlého sympatického mladého muže, postavy spíše menší než velké, s obličejem podlouhlým, s rudým plnovousem, a horním rtem po svém předku Leopoldovi poněkud vydutém.—V Čechách byl dosti populárním a vypravovaly se o něm různé anekdoty. U lidu vzbuzoval mnohé naděje v lepší budoucnost českého národa. Škoda jej, že osudem skončil tak tragicky, možná že k této hrozné válce by bylo ani nedošlo.

S pozdravem Váš

Fr. Mašín.

ABIE, NEB., 3. pros. 1915 — Ctěná redakce, odpusťte, že jsem vám nepodal dříve žádné zprávy, ačkoliv jsem Vám za svého pobytu v Omaze slíbil, že Vám bude častěji v Omaze slíbil, že Vám budu častěji k otištění zasílat. Jelikož dnes mám právě trochu pokdy, přináším tedy nějaké zprávy.

Dnes, 3. pros. odbývá se zde pohřeb starého zákopníka pana Jana Bohuslavského, který pozemskou svoji pouť dokonal u věku 83 let a pocházel z Ouvězda v Čechách. V Americe dlel od roku 1884 a zanechává po sobě jediného syna, Václava. Pohřbu súčastnilo se množství přátel z města i známých z vůkolních farem. Prozatím tento dopis končím a znamením se v úctě A. M., čtenář.

Ctěný příteli! Jen v zasílání zpráv pokračujte, neboť my je vždy milerádi uveřejníme. Také čtenáři budou Vám povděčni, když budou moci zprávy, jako na příklad tuto o úmrtí p. Bohuslavského, poněkud dříve čísti. Mimo to, budete-li moci přesvědčit čtenáře, že podáváte zprávy, tím spíše budou si krajané na "Denní Pokrok" předplácet.

ANNCAR, NEB., 26. list. 1915. Pan Vác. Bureš, Omaha! Při návratu po delším pobytu mimo domov, manželka moje podala mně Vaše prohlášení, z něhož ku svému velkému potěšení jsem vyrozuměl, že Pokrok vydáván též jako denník. Zprávu četl jsem s povděkem a zároveň Vám gratuluji k tomuto podniku, ježto každé slovo v prohlášení jest téměř toho samého významu, jakým bych Vám byl sám již dávno rád psal. Ježto ale se domýšlím, že nejsem dosti mocen v jazyku českém psaní, nemohl jsem se k tomu nijak odhodlat. V mém mládí totiž nebylo té příležitosti, jako příkladně nyní, abych se byl mohl důkladněji v českém jazyku vzdělat. Proto ani ještě v této době neodvážil bych se psát, však když nyní při čtení prohlášení jsem shledal, že dávné moje upřímné přání se splnilo, tu nemohl jsem déle odolat, abych nepsal a alespoň částečně Vás v tak záslužném podniku nepovzbudil. Vždyť nám Čecho-Američanům na tomto západě jest skutečně a bez odporu podobného časopisu velenutně zapotřebí, jelikož většina našeho dorostu jest jen anglicky vzdělána a byla též hlavně na anglické denníky odkázána, ježto v týdenních časopisech zprávy bývají staré a nemohou tudíž nikoho tolik zajímat, zvláště, když dříve mnohé z nich před několika dny četl v angl. denníku. Ze srdce Vám gratuluji, že jste se ku vydávání denníku rozhodli a na důkaz svého souhlasu přikládám předplatné. Měl bych pevnou vůli něco pro veřejnost napsat, ale nedostatečná znalost správného psaní přece jen stále mně zdržuje. Látky a to vhodné bylo by dost a zvláště do hospodářského listu "Venkova", kde uveřejněná mnohá zkušenost přinesla by těm méně zkušeným užitek. — Přijměte moje blahopřání, jež jest upřímné a mimo hojný zdar přál bych Vám, aby každý odběratel cítil tak jako já a podnik váš hojně podporoval. V úctě Váš přítel J. Koráb.

Ctěný příteli, díky za slova uznání a blahopřání. Ohledně dopisování, vězte, že Vám budeme povděčni, když častěji nějaké zprávy nám k otištění zašlete. Píšete dobře čitelně a v tom ohledu žádných starostí si nepřipouštějte. Srdečný pozdrav V. B.

V čas míru.

Krásný obraz výjevu v přírodě, kdy všade vládne mír, když všechno lidstvo těší se z úrody a oddává se svému blahobytu, předvádí nám nový Trinerův Kalendář na rok 1916. Jistě potěší každého milovníka přírody a bude milou okrasou každého příbytku. Ukazuje vinobraní, dopravu po vodě i souši i zábavu při sklence ohnivého vína. Kdož si přejí výtisku, nechť zašlou 10 centů na adressu: Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. — Advertisement 3x

Kašel a chraptivost

přicházívají obyčejně se zimou a jsou povahy tvrdošíjné. Vyžadují proto rychlé nápravy a osvědčeného léku.

SEVERŮV Balsám pro plíce

(Severa's Balsam for Lungs) pomáhá znamenitě v léčení kašle, nastuzení, chraptivosti, zápalu průdušek, krupu čili falešného záškrtu a zajíkavého kašle již po 55 roků. Jest to výtečný a tišící lék. Odporučujeme jej všem — mladým i starým — dětem i dospělým. 25c a 50c.

"Měl jsem silný kašel," píše pan Frant. Všeba, z Elk River, Minn., "dostal jsem si tedy láhev Severova Balsámu pro plíce a ještě nebyla celá láhev využitá, a kašel pomalu docela. Jsem 53 roky stár a jsem dosti dobře zdráv."

Kupujte SEVEROVY LÉKY v lékárnách.

Odmítejte nápodobeniny. Nemá-li váš lékárník Severovy léky na skladě, objednejte si je přímo od

Zácpu, bolení hlavy, závrať, jaterní neduhy, žloutnutí a žloutenku snadno léčí SEVEROVY PILULKY PRO JÁTRA (Severa's Liver Pills) jsou-li užívány dle předpisu. Cena 25 centů.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Grocerní obchod

V ČÍSLE 1242 JIŽNÍ 13. ULICE

(každému známý Svačinův štor)

nyní nově upravil a vesměs čerstvými zásobami všeho druhu grocerie zásobil nový majitel

JOSEF J. SCHNEIDER

Veškeré zásoby jsou zaručeny a budou prodávány za ceny tak nízké jaké jsou ve městě. Zboží se dováží a objednávky možno učiniti též telefonem. Zavolejte Douglas 1824.

"Staré Spolehlivé"

Metz

Omažské oblíbené pivo

WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

Pozor! Pozor!

Buďte bedlivými, když opouštíte káru a neobcházejte ji nikdy zadem, dokud jste se dříve nepřesvědčili, že nejede jiná kára opačným směrem. Nepozornost může snadno býti příčinou vážné nehody. Pomozte nám svým počkáním, zabránit možnému případu neštěstí.

Omaha & Council Bluffs Street R.R. Co.

Frank Svoboda

Umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech

1215-25 So. 13th Str. OMAHA, NEBR.

Phones: Office: Douglas 1872. Residence: Douglas 5216.

Václav Kozák

vlastní moderní závod **řeznický a uzenářský**

2705 SO. 10. STR., OMAHA, NEBR.

Zásoby čerstvého masa, jakož i všeliké výrobky uzenářské té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zajisté, že podruhé přijdete zase. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 4733.

BUDETE se stěhovat?

Zda-li ano, zavolejte Tyler 1020 W. Stěhování a express.

FRANK HALÁMEK

2448 So. 5. St. 13tí Omaha

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

V ČÍSLE 1306 FARNAM ULICE.

Pravá importovaná piva na čepu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbräuských Bavaria piva. Five Anheuser-Busch a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze.

Dr. B. DIENSTBIER

Český zubní lékař

Pokoj č. 715 City National Bank (Ve. a Harney ulice)

Dny 19 13 k. 14. 21. Tel. Doug 4605

Úřadovny od 9 h. dop. do 5 h. odp. Nedělí dle ujednání. 8:0

E. H. Vrána & Co.

architekti a inženýři

Vyhotovují plány na všeho druhu budovy — velké obchodní obchodní budovy, školy, kostely a jiné. Individuální práci jako stoky a podobné.

Úřadovna: 876-77 Brandeis Bldg., OMAHA, NEBR.